

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки

С.В. Волошина

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

**Методичні вказівки
щодо виконання курсової роботи**

Кривий Ріг
2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

Кафедра економіки

С.В. Волошина

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

**Методичні вказівки
щодо виконання курсової роботи**

Затверджено на засіданні
кафедри економіки
Протокол № 9
від “09” січня 2018 р.

Схвалено навчально-методичною
радою ДонНУЕТ
Протокол № 5
від “29” січня 2018 р.

Кривий Ріг
2018

В-68
УДК 33.021(072)

Рецензенти:

кандидат економічних наук, доцент П.Д. Каминський

кандидат економічних наук, доцент Ю.Г. Бочарова

Волошина С. В.

В-68 Економічний аналіз [Текст] : метод. вказівки до викон. курс. роботи / С.В. Волошина ; М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, каф. економ. – Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2018. – 31 с.

У методичних вказівках до виконання курсової роботи з дисципліни «Економічний аналіз» визначено її мету, етапи підготовки, тематику, загальні вимоги до виконання, правила оформлення курсової роботи, критерії її оцінювання, наведено рекомендовану літературу. Рекомендовано для студентів усіх спеціальностей.

© С.В. Волошина, 2018
© Донецький національний
університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського, 2018

ЗМІСТ

Вступ.....	5
1. Загальні рекомендації щодо виконання курсової роботи.....	6
2. Тематика курсових робіт.....	7
3. Структура і зміст курсової роботи.....	7
4. Оформлення курсової роботи.....	17
5. Критерії оцінювання курсової роботи.....	17
6. Рекомендована література.....	19
Додатки.....	23

ВСТУП

Важливою функцією управління підприємством та іншими суб'єктами господарювання є економічний аналіз, який полягає у дослідженні зміни та розвитку економічних явищ і процесів у їх взаємозв'язку та взаємозумовленості з метою забезпечення цільового управління ними. На основі економічного аналізу визначаються основні тенденції і закономірності розвитку суб'єктів господарювання, формування їх економічних результатів, оцінюється дія впливових факторів, визначаються причини, що викликали відхилення фактичних значень показників від цільових параметрів, визначаються внутрішні резерви підвищення ефективності діяльності, розробляються управлінські рішення задля усунення дії причин негативних змін та забезпечення конкурентних переваг тощо.

Опанування цією функцією потребує від майбутніх фахівців (здобувачів вищої освіти) ґрунтовних теоретичних знань, практичних умінь та навичок, перш за все стосовно методів і методичних прийомів економічного аналізу. Їх застосування на реальній інформаційній базі дозволяє сформувати у бакалаврів комплекс фахових компетентностей, зокрема знання методології сучасної економічної науки, навички оцінювання, надання пропозицій і розв'язання проблем.

Саме це обумовлює необхідність посилення практичної підготовки студентів, виокремлення в загальному бюджеті часу на вивчення дисциплін циклу професійної підготовки часу на підготовку курсової роботи як частини часу на виконання самостійної роботи.

Значна роль у формуванні вище відзначених професійних компетентностей відведена обов'язковій навчальній дисципліні циклу професійної підготовки «Економічний аналіз», яка відноситься до прикладних конкретно-економічних суспільних наук, що вивчають дію і прояв економічних законів ринкового характеру в діяльності суб'єктів господарювання, досліджують окремі закономірності розвитку виробництва, які витікають з цих законів, і розробляють на цій основі шляхи і способи планомірного ведення господарства, виробництва матеріальних благ, здійснюють перевірку результативності господарювання повноті задоволення споживацьких потреб і досягнення високої ефективності функціонування.

Виконання студентами курсової роботи з даної дисципліни спрямоване на систематизацію, закріплення, поглиблення і розширення теоретичних знань з економічного аналізу, практичне освоєння його методами, методиками та інструментарієм (технічними прийомами і способами аналізу).

Методичні вказівки покликані допомогти студентам у виконанні та оформленні курсової роботи, а також при підготовці її до захисту.

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Процес виконання курсової роботи складається з наступних етапів:

1. Вибір теми курсової роботи, визначення підприємства-суб'єкта дослідження.
2. Складання плану курсової роботи та його затвердження у керівника.
3. Опрацювання тематичної навчальної і наукової літератури, відповідних законодавчо-нормативних актів; збір аналітичної інформації.
4. Проведення теоретичного і практичного дослідження за темою.
5. Оформлення курсової роботи і подання її на рецензування.
6. Захист курсової роботи на кафедрі.

Вимога раціонального розподілу семестрового часу на підготовку курсової роботи в розрізі вище зазначених етапів реалізується на основі індивідуального графіку її виконання (додаток А). Графік надає студентові інформацію щодо планових термінів проходження окремих етапів підготовки курсової роботи і водночас відображає контроль керівника за їх дотриманням. Порушення графіку без об'єктивних причин може спричинити зниження оцінки за курсову роботу.

Основна ідея курсової роботи з дисципліни «Економічний аналіз» полягає у комплексному поглибленому дослідженні певного економічного явища або процесу (об'єкта дослідження) з визначенням причинно-наслідкових зв'язків між ним та економічними результатами діяльності підприємства і можливостей усунення (попередження) основних причин негативних змін.

Така ідея базується на поєднанні основних функцій економічного аналізу:

- оціночної функції, яка полягає у систематизованому дослідженні діяльності суб'єктів господарювання на основі використання звітності та іншої інформації задля визначення реального стану економічної системи та її потенційних можливостей;

- діагностичної функції, яка реалізується через встановлення причинно-наслідкових змін економічної системи у кількісному та якісному вимірюванні, впливу факторів на цю зміну та розвиток;

- пошукової (прогнозної) функції, яка виконується шляхом обґрунтування рекомендацій щодо приведення об'єкта дослідження в бажаний стан.

Загальні вимоги до курсової роботи:

- доведена актуальність теми дослідження;
- високий теоретичний рівень дослідження;
- використання реальних даних;
- логічний зв'язок між розділами;
- максимальне застосування табличного і графічного способів подання інформації;
- застосування прийомів економіко-математичного моделювання та

- (при наявності) прикладних комп'ютерних програм;
- ідентифікація основних резервів діяльності підприємства;
 - чітка відповідність розроблених управлінських рішень діагностованим резервам;
 - вміння узагальнювати проміжні і кінцеві результати;
 - грамотність та охайність оформлення роботи.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Рекомендована кафедрою тематика курсових робіт з дисципліни «Економічний аналіз» наведена у додатку Б.

Вибір теми курсової роботи кожним студентом здійснюється самостійно із наведеного переліку тем. Студент має право запропонувати для розроблення й іншу тему, але при обов'язковому дотриманні наступних умов: назва теми та її спрямованість мають відповідати основній ідеї курсової роботи, а структура роботи – рекомендованій даною методичною розробкою.

Слід пам'ятати, що на потоці однієї форми навчання не можуть виконуватися дві курсові роботи на одну і ту ж тему.

В якості суб'єкта дослідження може бути обрано підприємство з будь-якої галузі національної економіки. Вибір підприємства, а також перелік обов'язкової аналітичної інформації та її зміст узгоджується з керівником курсової роботи.

3. СТРУКТУРА І ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Структура і зміст курсової роботи повинні відповідати її основній ідеї і композиційно-логічній схемі дослідження, передбаченій даними методичними рекомендаціями.

Основними композиційними елементами загальної структури курсової роботи є:

1. Титульний лист.
2. Реферат.
3. Зміст.
4. Вступ.
5. Розділи і підрозділи основної частини.
6. Висновки.
7. Список використаних джерел.
8. Додатки.

Передбачається, що **змістовна структура основної частини курсової роботи** (не плутати з планом!!!) повинна бути наступною:

- Розділ 1. Теоретико-методичні засади аналізу об'єкта дослідження
 - 1.1 Теоретична сутність об'єкта дослідження
 - 1.2 Методика аналізу об'єкта дослідження

Висновки до розділу 1

Розділ 2. Ретроспективний аналіз об'єкта дослідження (на матеріалах базового підприємства)

2.1 Організаційно-економічна характеристика підприємства

2.2 Загальна аналітична оцінка об'єкта дослідження

2.3 Факторний аналіз об'єкта дослідження та визначення резервів його поліпшення на підприємстві

Висновки до розділу 2

Розділ 3. Прогнозний аналіз об'єкта дослідження (на матеріалах базового підприємства)

3.1 Прогноз розвитку об'єкта дослідження

3.2 Варіанти управлінських рішень по використанню резервів поліпшення об'єкта дослідження

Висновки до розділу 3

Після вибору теми і підприємства-суб'єкта курсового дослідження та погодження їх з керівником, студент повинен адаптувати вище наведену змістовну структуру до обраної теми і викласти в письмовій формі остаточний план курсової роботи.

Титульний лист є першою сторінкою курсової роботи і виступає основним джерелом бібліографічної інформації, яка необхідна для обробки та ідентифікації документів. Приклад оформлення титульного листа наведено в додатку В.

Реферат призначений для загального ознайомлення з курсовою роботою і містить коротку інформацію, яка розкриває сутність і результати роботи. Приклад оформлення реферату наведений у додатку Г.

Зміст подають на початку роботи з найменуваннями та номерами початкових сторінок усіх структурних елементів, зокрема вступу, розділів і підрозділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків.

У вступі до курсової роботи має бути обґрунтована *актуальність* обраної теми, її наукове і практичне значення, для чого стисло викладається оцінка сучасного стану проблеми, називаються науковці, які її досліджували; розкривається важливість економічного аналізу на підприємстві стосовно об'єкта дослідження; наголошується на необхідності подолання основних резервів діяльності підприємства за рахунок розробки адекватних управлінських рішень та створення умов для їхньої реалізації.

Чітко формулюються мета і завдання роботи, зазначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження.

Обсяг вступу – до 2-х сторінок.

Вступ готується на основі плану роботи та результатів опрацювання літературних джерел за темою. При цьому рекомендується проаналізувати дослідження науковців університету з даної тематики, для чого слід використовувати розміщений на сайті ДонНУЕТ репозитарій публікацій.

Мета дослідження формулюється як очікуваний кінцевий результат,

який зумовлює загальну спрямованість і логіку дослідження.

Конструкцією мети даної курсової роботи може бути наступне її формулювання: «діагностика ... (зазначається об'єкт дослідження і базове підприємство) та визначення комплексу управлінських рішень по ... (зазначається бажана зміна об'єкту дослідження)».

Мета дослідження розкривається в завданнях дослідження, які формулюються у формі переліку (*дослідити, систематизувати, узагальнити, охарактеризувати, оцінити, визначити, спрогнозувати, розробити тощо*) відповідно до назв підрозділів основної частини курсової роботи.

Обов'язковим у вступі є визначення об'єкта і предмета дослідження.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжують проблемну ситуацію й обрані для вивчення, а *предмет дослідження* – те, що міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне та часткове; в об'єкті дослідження виділяється та його частка, яка є предметом дослідження.

Доречним є формулювання об'єкту дослідження як ключовий термін у темі роботи (*наприклад, ефективність використання основних засобів тощо*), тоді як предмет дослідження - у такому формулюванні: «методичний інструментарій аналізу (*об'єкту дослідження*) та управлінські рішення щодо (*його поліпшення, підвищення, зниження тощо*) в умовах діяльності ... підприємства).

Обов'язковим елементом вступу до курсової роботи є перелік *методів дослідження*, що виконують роль інструментів і є необхідною умовою досягнення поставленої в роботі мети, а також *характеристика інформаційної бази дослідження*, яка визначає теоретико-методичні основи дослідження.

Вирішення поставлених у курсовій роботі завдань необхідно здійснювати за допомогою наступних методів:

- *методи загального аналізу*: порівняння, деталізації, групування, абсолютних, відносних і середніх величин, балансовий тощо;

- *методи детермінованого (функціонального) факторного аналізу*: ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць, індексний тощо;

- *методи стохастичного (імовірнісного) факторного аналізу*: кореляційний аналіз тощо;

- *методи прогнозування*: на основі рядів динаміки, на основі лінії тренду, на основі експоненційного згладжування тощо.

Інформаційною базою дослідження виступає: наукова і навчальна література, законодавчі і нормативні акти України, плани і звітність базового підприємства, офіційні статистичні та аналітичні матеріали Держкомстату України, методичні рекомендації Міністерства економічного розвитку і торгівлі, інша інформація мережі Інтернет, результати власних досліджень автора.

Розділи основної частини повинні мати наступне змістовне

наповнення.

У першому розділі, обсяг якого має становити 9-10 сторінок, послідовно за підрозділами викладається:

- **у підрозділі 1.1:** теоретична сутність об'єкта дослідження, основні фактори (зовнішні і внутрішні) і резерви його зміни, проблемне поле його функціонування (доцільно показати із використанням статистичної інформації);

- **у підрозділі 1.2:** базові засади економічного аналізу (методи, показники, інформаційне забезпечення аналізу, виконавці тощо) та методика аналізу об'єкта дослідження (алгоритм, формули).

Причому наведені у розділі 1 показники і методики аналізу мають бути використані у наступних розділах курсової роботи. У свою чергу, проблемне поле функціонування об'єкта дослідження має корелювати з резервами поліпшення його стану і у подальшому мати втілення у пропозиціях щодо розробки управлінських рішень.

У висновках до розділу 1 (до 1 сторінки) потрібно в стислій формі викласти сутність об'єкта дослідження, основні фактори і резерви, що визначають його розвиток, назвати методичні підходи до аналізу стану об'єкта дослідження.

В якості інформаційної бази для підготовки розділу 1 має служити навчальна і наукова література, публікації в економічних та галузевих журналах і газетах, статистичних збірниках, інформація мережі Інтернет тощо.

У другому розділі (обсягом 11-13 сторінок), який повинен мати аналітичний характер, має бути подана стисла організаційна характеристика підприємства-суб'єкта дослідження і представлений аналіз систематизованих звітних матеріалів щодо виробничо-господарської діяльності підприємства з поглибленим аналізом об'єкта дослідження.

Вихідною інформацією цього розділу слугують звітні дані про роботу конкретного підприємства, обраного в якості суб'єкта дослідження. Форми звітності обов'язково подаються у додатках.

Період дослідження у всіх підрозділах розділу 2 має бути однаковим, як правило це 3 останніх роки діяльності базового підприємства.

Підрозділ 2.1 має послідовно характеризувати підприємство з наступних позицій:

- загальні відомості про підприємство (його назва, рік створення та основні етапи розвитку, вид господарської діяльності, правове положення, характер власності, приналежність підприємства за капіталом і контролем);

- номенклатура продукції, що виробляється і реалізується: основні товари або групи товарів, напрямок спеціалізації, номенклатура експорту та імпорту;

- організація виробництва: тип виробництва, методи організації виробництва;

- організаційна структура підприємства: перелік виробничих підрозділів та підрозділів по управлінню підприємством, бажано у

схематичному вигляді, відображення змін останніх років в організаційній структурі. Громіздкі схеми потрібно розміщувати у додатках;

- взаємовідносини підприємства з зовнішніми контрагентами і ринковою інфраструктурою: назви підприємств-постачальників і підприємств-споживачів, форми зв'язків з ними, зв'язки з банками, оцінка стабільності зв'язків, а також стану конкуренції;

- економічний стан підприємства, який визначається на основі аналізу ключових показників його виробничо-господарської і фінансової діяльності. Аналітичні дослідження у цьому підрозділі потрібно проводити власне за табл. 1. Такий аналіз має на меті розширити горизонт пошуку резервів поліпшення діяльності підприємства у певному напрямку, вірно зрозуміти характер наявних змін.

Таблиця 1 – Динаміка ключових показників виробничо-господарської і фінансової діяльності підприємства у п.. – п+2 роках

№ з/п	Показники	Од. виміру	Роки			Відхилення, %		
			п	п+1	п+2	п+1 рік / п рік	п+2 рік / п+1 рік	п+2 рік / п рік
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Обсяг виробництва продукції у натуральному виразі	тис. т (м, шт. тощо)						
2.	Товарна продукція в діючих цінах	тис. грн.						
3.	Товарна продукція в порівнянних цінах ... року	тис. грн.						
4.	Реалізована продукція (чистий дохід від реалізації)	тис. грн.						
5.	Чисельність працівників основної діяльності	осіб						
6.	Продуктивність праці (р.3/р.5)*	тис. грн. /люд.						
7.	Середньомісячна заробітна плата працівників основної діяльності	грн.						
8.	Середньорічна вартість основних засобів (ОЗ)	тис. грн.						
9.	Коефіцієнт зносу ОЗ	%						
10.	Фондовіддача (р.3/р.8)*	грн./грн.						
11.	Середньорічні залишки оборотних активів	тис. грн.						
12.	Коефіцієнт оборотності оборотних активів (р.4/р.11)*	обороти						
13.	Середньорічна вартість активів (капіталу)	тис. грн.						
14.	Середньорічна вартість власного капіталу	тис. грн.						

1	2	3	4	5	6	7	8	9
15.	Оборотність активів (р.4/р.12)*	обороти						
16.	Собівартість товарної продукції	тис. грн.						
17.	Витрати на гривню товарної продукції (р.16/р.2)*	грн./грн.						
18.	Рентабельність товарної продукції $((p.2-p.16)/p.16) \times 100$ *	%						
19.	Собівартість реалізованої продукції	тис. грн.						
20.	Витратомісткість продаж (р.19/р.4)*	грн./грн.						
21.	Прибуток від операційної діяльності (ЕВІТ)	тис. грн.						
22.	Операційна рентабельність (рентабельність продаж) $((p.21/p.4) \times 100)$ *	%						
23.	Прибуток до податку на прибуток, відсотків та амортизації ЕВІТДА (ЕВІТ+амортизація ОЗ і НА)*	тис. грн.						
24.	Рентабельність ЕВІТДА $((p.23/p.4) \times 100)$	%						
24.	Чистий прибуток	тис. грн.						
25.	Рентабельність виробництва $((p.24 / (p.8+p.11)) \times 100)$ *	%						
26.	Рентабельність активів (капіталу) $((p.24/p.13) \times 100)$ *	%						
27.	Рентабельність власного капіталу $((p.24/p.14) \times 100)$ *	%						

*Примітка. Методика розрахунку показників наведена для упередження частих помилок, тому її в аналітичній таблиці наводити не потрібно.

Коментар до табл. 1 потрібно проводити послідовно за групами однорідних показників, зокрема:

1) показники виробництва і збуту продукції (показники 1-4) аналізують у їх взаємозв'язку та з визначенням резервів збільшення масштабів виробництва і реалізації з поділом їх на ті, що залежать і не залежать від підприємства (відповідно до залежних відносять простої з вини підприємства (відсутність підготовлених обсягів робіт, позапланові ремонти устаткування тощо), до незалежних – зниження попиту, відсутність поставок ресурсів тощо));

2) показники з праці (показники 5-7) аналізують у взаємозв'язку зі зміною показників групи 1, зокрема товарної продукції у порівнянних цінах, а також зі зміною мінімальної заробітної плати у державі тощо. Важливим є також аналіз співставлення темпів зміни продуктивності праці і середньої

заробітної плати. Закінчується аналіз показників з праці узагальненням резервів оптимізації чисельності персоналу, посилення мотивації до високопродуктивної праці;

3) показники стану та ефективності використання основних засобів (показники 8-10) аналізують у взаємозв'язку зі зміною показників групи 1, зокрема товарної продукції у порівнянних цінах, а також зі змінами в інвестиційній політиці підприємства. Резерви даної частини аналізу, як правило, стосуються неузгодженості у зміні технічної бази зі зміною масштабу виробництва, чисельності персоналу, обмеженості інвестицій у виробництво, скорочення активної частини основних засобів тощо;

4) показники мобільності активів (капіталу) підприємства та ефективності його використання (показники 11-15) аналізують у взаємозв'язку зі зміною показників групи 1, зокрема реалізованої продукції. Резерви даної частини аналізу, як правило, стосуються неузгодженості у зміні мобільної частини активів та сукупних активів зі зміною реалізації, уповільнення оборотності оборотних та сукупних активів;

5) показники собівартості продукції (показники 16-20) аналізують у взаємозв'язку зі зміною показників групи 1, зокрема товарної продукції у діючих цінах і реалізованої продукції, зміною структури витрат, зміною рентабельності окремих видів продукції тощо. Резерви даної частини аналізу, як правило, стосуються зростання витрат загалом і підвищення частки матеріальних витрат, наявності низькорентабельних видів продукції, зростання витратності продаж та т.ін.;

5) показники прибутку і прибутковості діяльності (показники 21-27) аналізують у взаємозв'язку з усіма іншими групами показників, перш за все у зв'язку зі змінами реалізації, собівартості продукції і розміру активів.

На завершення аналізу табл. 1 проводять динамічну оцінку співвідношень основних показників відповідно до «золотого правила економіки підприємства» (економічної нормалі):

$$\text{Трп} > \text{Трд} > \text{Тра} > 100\%,$$

де Трп – темп зростання чистого прибутку;

Трд – темп зростання реалізованої продукції (чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг));

Тра – темп зростання вартості активів.

Нагадаємо економічну інтерпретацію «золотого правила»:

1. Нерівність $\text{Тра} > 100\%$ означає, що економічний потенціал підприємства нарощується при зростанні масштабів його діяльності, що є втіленням перспективної мети діяльності. У межах одного року допустимим є відхилення від цього співвідношення, якщо, наприклад, воно спричинене зменшенням дебіторської заборгованості або оптимізацією активів і запасів.

2. Нерівність $\text{Трд} > \text{Тра}$ (прискорене зростання доходу у порівнянні зі зростанням розміру активів) свідчить про те, що ресурси підприємства використовуються більш ефективно.

3. Нерівність $\text{Трп} > \text{Трд}$ (прискорене зростання прибутку у порівнянні зі зростанням розміру доходу) вказує на відносне зниження витрат.

Слід зауважити, що основну частину роботи не треба перевантажувати первинною інформацією і проміжними розрахунками; їх потрібно подавати лише у додатках. У свою чергу, в основній частині потрібно оцінити наявні зміни, показати чи слід їх вважати тенденціями, зазначити основні причини змін, виділити з них ті резерви, які можна реально використати у найближчий час.

У *підрозділі 2.2* на підставі поданого у підрозділі 1.2 методичного інструментарію аналізу виконується глибоке вивчення стану об'єкта дослідження. Тут встановлюються динамічні зміни узагальнюючих і часткових показників, структури економічного явища. Якщо є доступною й планова (нормативна) інформація, то вона також показується в аналітичних таблицях і використовується для оцінки якості процесу планування. Форма аналітичних таблиць відповідає структурі (колонкам) табл. 1.

У *підрозділі 2.3* виконується розгорнутий факторний аналіз і проводиться розрахунок розміру резервів поліпшення об'єкта дослідження за той же аналітичний період.

Обов'язковою вимогою проведення факторного аналізу є використання одного з методів детермінованого факторного аналізу (на вибір: ланцюгових підстановок, абсолютних різниць, відносних різниць, індексний тощо з балансовою перевіркою) та методу кореляційного аналізу.

Найбільш значущу інформацію варто подавати у вигляді рисунків (у формі графіків, діаграм тощо), що додає наочності сприйняття певної економічної проблеми.

За результатами аналізу обов'язково складається узагальнююча таблиця резервів у розрізі їх джерел і відображається зв'язок із економічним станом підприємства (табл. 2).

Таблиця 2 – Узагальнення резервів поліпшення стану об'єкта дослідження

Назва резерву	Розмір резерву і час його існування	Економічні наслідки існування резерву
1. Зростання частки запасів	+ 3,36% за 2015-2017 рр. з максимальним рівнем у 2017 р. (57,9%)	Уповільнення оборотності оборотних активів, зниження рентабельності підприємства
.....		

У *висновках до розділу 2* (до 1 сторінки) слід відобразити зміни економічного стану підприємства загалом та об'єкту дослідження, узагальнити сучасні проблеми та перспективи його розвитку, назвати основні резерви.

У *третьому розділі*, обсягом 6-7 сторінок, студент має показати прогнозну аналітичну оцінку об'єкта дослідження та надати варіанти управлінських рішень, спрямованих на поліпшення його стану. Вихідною інформацією цього розділу слугують звітні дані про роботу аналізованого підприємства та результати виявлених у попередніх розділах резервів.

У підрозділі 3.1 складаються прогнози розвитку об'єкту дослідження та його проблемних сторін. Рекомендується використання кількох методів прогнозування (на основі рядів динаміки, на основі лінії тренду, на основі експоненційного згладжування) з порівняльною оцінкою їх результатів.

Особлива увага має бути звернена на встановлення майбутніх значень основних впливових факторів. З цією метою доцільним є використання рівняння регресії, яке отримане у підрозділі 2.3.

У підрозділі 3.2 подається перелік можливих управлінських рішень, спрямованих на подолання основних резервів поліпшення стану об'єкту дослідження.

Розробці альтернативних рішень повинна передувати побудова граф-дерева цілей стосовно вирішення основної проблеми. Графічна ілюстрація графа-дерева цілей для умов, коли рішення спрямовані на максимізацію чистого прибутку подана на рис. 1 [32, с.248].

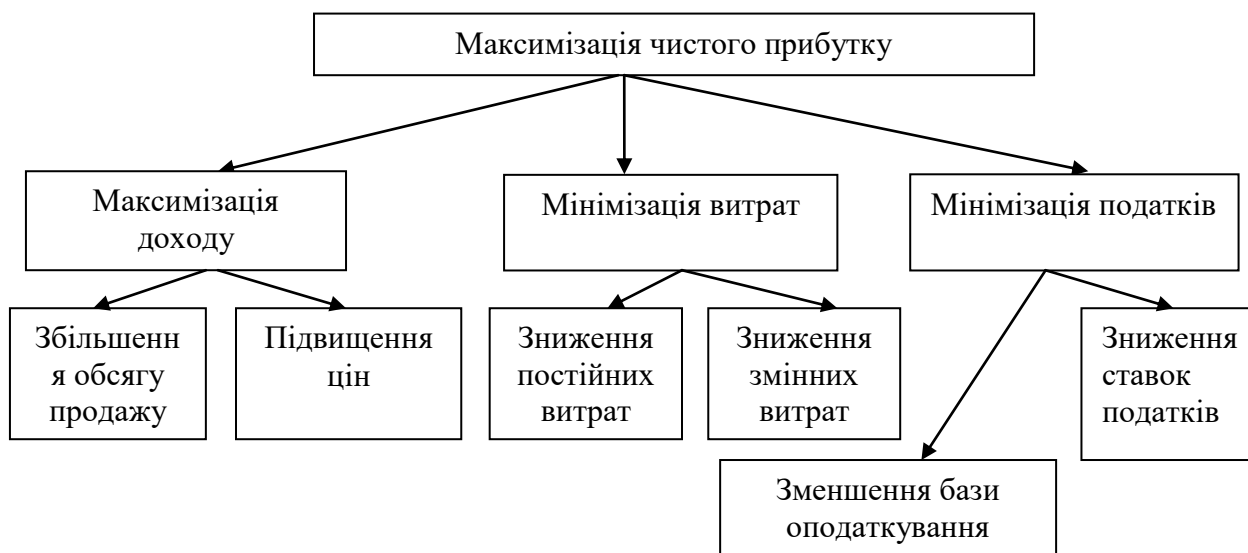

Рисунок 1 - Граф-дерево цілей максимізації чистого прибутку

З урахуванням визначених на граф-дереві цілей формулюються всі можливі альтернативи. Для узагальнення сформульованих управлінських рішень бажано скористатися загальновідомим у менеджменті підходом, коли всі рішення відображаються у вигляді дерева рішень, на якому показується як альтернативи, так і їх можливі наслідки (рис. 2) [36, с. 103-104].

Дерево читається зліва направо. Гілки, які виходять з квадратних вузлів, означають альтернативи; гілки, які виходять з круглих вузлів, означають можливі події (тобто можливі умови). Оскільки дослідження, що виконується у курсовій роботі (проекті) - есе, є в основному теоретизованим, то окупність на дереві рішень на проставляється. У випадках, коли автори дійшли до повного експериментального завершення даної роботи, даний параметр заповнюється.

Результати формулювання варіантів управлінських рішень доцільно відобразити таблицею, за якою оцінюється їх відповідність виявленим в ході

проведеного аналізу резервам (табл. 3).

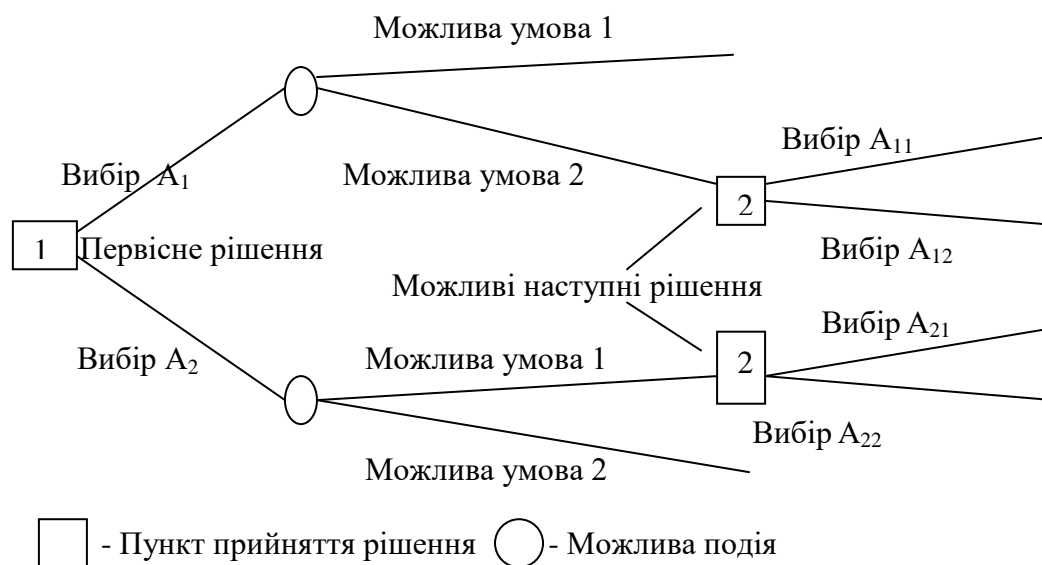

Рисунок 2 - Створення дерева рішення

Таблиця 3 - Комплекс управлінських рішень, спрямованих на поліпшення стану об'єкта дослідження

Резерв	Управлінське рішення
1. Зростання частки запасів	1. Реалізація понаднормових та нерентабельних виробничих запасів

У висновках з розділу 3 потрібно в дуже стислій формі викласти основні проблеми у майбутньому розвитку об'єкту дослідження та зазначити основні рішення керівних органів по використанню наявних резервів.

Висновки по роботі в цілому повинні відобразити основні її положення та охарактеризувати досягнуті результати, згруповані за розділами, але без прямого повторення висновків за окремими розділами.

Обсяг висновків – 2-3 сторінки.

Після висновків формується **список використаних джерел**. Він складає одну з істотних частин роботи і відбиває самостійну творчу роботу студента по опрацюванню тематичної літератури. У списку обов'язково повинні бути законодавчі і нормативні акти з питань, що розглядаються, а також статті з наукових періодичних видань, основна частина яких опублікована протягом 3-5 останніх років. Не включаються до списку енциклопедії, довідники, науково-популярні видання.

Кожне включене у такий список літературне джерело має знайти відображення в рукописі курсової роботи шляхом відповідного посилання на нього.

Додатки, як правило, містять матеріал, який є необхідним для повноти роботи, але включення його в основну частину роботи може змінити упорядковане та логічне уявлення про роботу; не може бути послідовно

розміщений в основній частині роботи через великий обсяг. До них можуть бути включені додаткові ілюстрації чи таблиці, проміжні формули, деталізовані розрахунки та ін.

4. ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлення курсової роботи здійснюється відповідно до СТО ДонНУЕТ 02.02-01-2016 «Вимоги до оформлення письмових робіт студентів» (розміщено на сайті університету <http://donnuet.edu.ua>).

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Оформлена належним чином курсова робота підписується студентом із зазначенням дати завершення роботи і передається на перевірку керівникові.

Попередньо курсова робота обов'язково перевіряється на плагіат, після чого перевіряється та оцінюється керівником. Оцінювання курсової роботи здійснюється за критеріями, поданими у табл. 4.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання курсової роботи

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за бальною шкалою, що використовується у ДонНУЕТ	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	5 (відмінно)
B	80 – 89	4 (добре)
C	75 – 79	
D	70 – 74	3 (задовільно)
E	60 – 69	
FX	35 – 59	2 (незадовільно)
F	0 – 34	

Якість виконання курсової роботи та її захисту максимально оцінюються у 60 та 40 балів відповідно (табл. 5).

Таблиця 5 - Розподіл балів за виконання та захист курсової роботи

Виконання курсової роботи	Захист роботи	Загальна оцінка
до 60 балів	до 40 балів	до 100 балів

Оцінювання якості виконання курсової роботи здійснюється згідно критеріїв, наведених у табл. 6.

Захист роботи. Допущена до захисту курсова робота захищається студентами в строки, встановлені розпорядженням навчально-наукового інституту економіки та підприємництва відповідно до навчальних планів і графіків навчального процесу університету.

Таблиця 6 - Шкала оцінювання якості підготовки курсової роботи

Бали	Критерії оцінювання
54-60	В роботі повно та послідовно розкрито зміст теми, творчо, самостійно досліджено проблеми, проаналізовано широке коло фактичних даних та матеріалів за останні роки. Висновки повні та обґрунтовані. Повністю дотримано вимоги до оформлення. Курсова робота виконувалася згідно графіку.
48-53	В роботі зміст розкрито на достатньо високому творчому рівні, змістовно розглянуто окремі питання плану, зібрано та проаналізовано фактичний матеріал за останні роки. Висновки повні та обґрунтовані. Однак в роботі мають місце окремі неточності, незначні помилки, недоліки в оформленні. Курсова робота виконувалася згідно графіку.
45-47	В роботі зміст розкрито на достатньо високому творчому рівні, досить змістовно розглянуто окремі питання плану, зібрано та проаналізовано фактичний матеріал за останні роки. Висновки досить повні та обґрунтовані. В роботі мають місце окремі неточності, незначні помилки, недоліки в оформленні. Курсова робота виконувалася з незначними відхиленнями від графіку.
42-44	В роботі в основному правильно, але недостатньо повно розкрито зміст основних питань, відсутня належна глибина аналізу теоретичного та фактичного матеріалу, роботі притаманні окремі стилістичні та граматичні помилки, є порушення щодо оформлення курсової роботи. Курсова робота виконана із запізненням.
36-41	В роботі зміст розкрито не досить повно, не досить обґрунтовані власні висновки, не було використано джерела інформації за останні роки. Висновки не досить повні, відсутні рекомендації. Є значні зауваження до оформлення. Курсова робота виконана із значним запізненням.
21-35	В роботі допущено суттєві помилки у викладенні програмного матеріалу, використано доволі вузьке коло літературних джерел, практично не наводяться фактичні та статистичні данні, немає їх аналізу. Оформлення не відповідає вимогам. Курсова робота виконана із значним запізненням.
0-20	Курсова робота виконана із значним запізненням та не відповідає висунутим вимогам.

Оцінювання захисту виконання курсової роботи здійснюється згідно критеріїв, наведених у табл. 7.

Таблиця 7 - Шкала оцінювання захисту курсової роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
36-40	Під час захисту давались правильні, чіткі та конкретні відповіді на більш, ніж 90% запитань.
32-35	Студент правильно відповів на 80-90% запитань.
30-31	Студент відповів на 75% запитань, був не в усьому послідовним.
28-29	Відповіді під час захисту були не завжди правильними. В цілому студент відповів на 70-74% запитань.
24-27	Студент відповів на 60-69% питань, був не послідовним у відповідях.
14-23	Студент відповів на 20-60% запитань. Відповіді нечіткі та непослідовні.
0-13	Під час захисту не виділено головні моменти теми, давались невірні відповіді на запитання.

Студент, який не представив курсову роботу або отримав при захисті оцінку «незадовільно», до здачі екзамену з відповідної дисципліни не допускається і повинен в установлений термін з урахуванням зауважень і рекомендацій повторно захищати роботу.

При написанні курсової роботи неминучі труднощі і помилки, які студент долає за допомогою керівника курсової роботи. Однак є ряд типових недоліків, яких можна уникнути.

Недоліки курсових робіт, що найбільш розповсюджені:

- відсутність обґрунтування актуальності теми роботи у вступі, нечіткість формулювання мети і завдань курсової роботи;

- використання застарілих літературних джерел і звітності підприємства;

- відсутність висновків до розділів або їх невідповідність змісту результатам дослідження, проведеного у розділах;

- порушення логіки представлення результатів дослідження у загальних висновках;

- помилки у розрахунках;

- обмеженість методів аналізу при діагностиці стану об'єкта дослідження;

- не відповідність коментаря інформації, наведеної в таблицях;

- відсутність логічного зв'язку між розділами курсової роботи;

- обмеженість посилань на літературні джерела, які наведені у бібліографічному списку;

- невідповідність оформлення роботи встановленим вимогам;

- наявність граматичних помилок та/або неточності перекладу на українську мову з інших мов.

Захищені курсові роботи розміщуються на сайті кафедри економіки.

Кращі курсові роботи, як правило, подаються на конкурс студентських наукових робіт. Автори цих робіт заохочуються:

- правом виступити на студентських наукових конференціях;

- публікацією, за рішенням кафедри, основних положень роботи в збірнику наукових праць або інших засобах наукової інформації.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV: станом на 06.01.2018 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI: станом на 01.01.2018 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV: станом на 01.01.2018 р. [Електронний ресурс] // <http://zakon.rada.gov.ua>.

4. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку: Накази

Міністерства фінансів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

5. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. №433 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

6. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства: Наказ Міністерства економіки України від 19.01.2006 р. № 14 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://search.ligazakon.ua>.

7. Методичні рекомендації з перевірки порівнянності показників фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 11.04.2013 р. №476 [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.

Навчальна література

8. Баканов М.И. Теория экономического анализа: учебн. / М.И. Баканов, А.Д. Шеремет. - [4-е изд. доп. и перераб.] - М.: Финансы и статистика, 2002. - 416 с.

9. Волошина С.В. Економічний аналіз : навч. - метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / С.В. Волошина. - Кривий Ріг: КЕІ КНУ, 2015. - 234 с.

10. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. / Б.Є. Грабовецький. - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.

11. Гринів Б.В. Економічний аналіз торговельної діяльності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Б.В. Гринів. - 2-ге вид., переробл. та допов. - К.: Центр учбової літератури, 2012. - 392 с.

12. Гудзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / О.І. Гудзевич. - К.: Кондор, 2004. - 180 с.

13. Економічний аналіз: навч. посіб. ; за ред. Н.А. Волкової / Н.А. Волкова, Р.М. Волчек, О.М. Гайдаєнко та ін. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 310 с.

14. Економічний аналіз: навч. посіб. / [М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.] ; за ред. М.Г. Чумаченка. – [вид. 2-ге, перероб. і доп.] – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.

15. Економічний аналіз: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - Житомир: ПП Рута, 2003. - 680 с.

14. Жукова О.А. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / О.А. Жукова, Л.М. Киш ; Вінниц. фін.-екон. ун-т. - Вінниця: Вінницька газета, 2012. - 301 с.

16. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч. посіб. / В.М. Івахненко. - К.: Знання-Прес, 2000. - 208 с. - (Вища освіта ХХІ століття).

17. Каплан Р.С. Функционально-стоимостной анализ. Практическое применение / Р.С. Каплан, Р. Купер ; пер. с англ. - М.; СПб.; К.: Вильямс, 2008. - 344 с.

18. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: підруч. / Кіндрацька Г.І., Білик М.С., Загородній А.Г. ; за ред. А.Г. Загороднього. – [вид. 3-тє, перероб. і

доп.]. – К.: Знання, 2008. - 487 с.

19. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: навч. посіб. / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.

20. Любушин Л.П. Экономический анализ : учеб. пособ. / Л.П. Любушин. – [2-е изд., перер. и доп.] - М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2007. - 433 с.

21. Мних Є.В. Економічний аналіз: підруч. / Є.В. Мних. – [2-е вид., перер. і доп.] - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 472 с.

22. Мних Є.В. Фінансовий аналіз: підруч. / Є.В. Мних, Н.С. Барабаш. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. – 536 с.

23. Мочаліна З.М. Економічний аналіз (модульний варіант): навч. посіб. / З.М. Мочаліна, В.Т. Плакіда, А.Є. Ачкасов. - Харків: ХНАМГ, 2007. - 408 с.

24. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / С.З. Мошенський, О.В. Олійник ; за ред. Ф.Ф. Бутинця. - [2-ге вид., доп. і перероб.] – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704 с.

25. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: підруч. / П.Я. Попович. – [2-ге вид., переробл. і доп.] – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 416 с.

26. Прокопенко І.Ф. Комп'ютеризація економічного аналізу (теорія і практика): навч. посіб. / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін, В.В. Москаленко. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 340 с.

27. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємств: [навч. посіб.] / Г.В. Савицька. – [2-ге вид., випр. і доп.] – К.: Знання, 2005. – 662 с. – (Вища освіта ХХІ століття).

28. Серединська В.М. Теорія економічного аналізу: підруч. / Серединська В.М., Загородна О.М., Федорович Р.В. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2006. – 368 с.

29. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз : навч. посіб. / Н.В. Тарасенко. – [3-є вид., випр. і доп.] - Львів: Магнолія плюс, 2005. - 344 с.

30. Томас Р. Количественные методы анализа хозяйственной деятельности / Р. Томас ; пер. с англ. - М.: Дело и Сервис, 1999. - 432 с.

Допоміжна

31. Болюх М.А. Збірник задач з курсу «Економічний аналіз»: [навч. посіб.] / М.А. Болюх, М.І. Горбаток. – К.: КНЕУ, 2002. – 232 с.

32. Глущенко В.В. Разработка управленческого решения / В.В. Глущенко, И.И. Глущенко. - М.: ТОО НПЦ «Крылья», 1997. - 400 с.

33. Кармазін В. А. Економічний аналіз: Практикум / В. А. Кармазін. – К.: Знання, 2007. – 255 с.

34. Мец В.О. Економічний аналіз (збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО: навч. посіб. / В.О. Мец. – К.: КНЕУ, 2001. – 236 с.

35. Ришар Ж. Аудит и анализ хозяйственной деятельности предприятия / Международная организация труда / Ж. Ришар ; пер. с франц. – М.: Аудит, ЮНИТИ, 1997. – 375 с.

36. Стивенсон В.Д. Управление производством / В.Д. Стивенсон: пер. С англ. – М.: БИНОМ, 1999. - 928 с.

37. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: Практикум: навч. посіб. / Н.В. Тарасенко. — Львів: «Новий Світ — 2000», 2006. - 280 с.

38. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік: підруч. / Н.М. Ткаченко. - [3-тє вид., доп. і перероб.] – К.: Алерта, 2008. – 926 с.

39. Хеддервик К. Финансово-экономический анализ деятельности предприятий / Международная организация труда / К. Хеддервик ; пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 1996. – 192 с.

40. Хомин П.Я. Звітність підприємств: навч. посіб. / П.Я. Хомин, Г.П. Журавель. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 656 с.

Інформаційні ресурси

41. Офіційний сайт Державного комітету статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

42. Державна система розкриття інформації про емітенти цінних паперів [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.smida.gov.ua/emitents>

43. База даних компаній України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.kompass.ua>

44. Портал української промисловості [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.minprom.com.ua>

45. Гірничо-металургійний комплекс України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ugmk.info>

46. База даних металургійної промисловості України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.prometal.com.ua>

47. База даних про акціонерні товариства України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.istock.com.ua>

48. Звіти емітентів цінних паперів України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.tables.finance.com.ua>

49. Звіти емітентів цінних паперів на сайті Державної комісії з цінних паперів і фондовому ринку [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.eds.ssmc.gov.ua>

Періодичні видання

1. Журнал «Економіка України»
2. Журнал «Актуальні проблеми економіки»
3. Журнал «Економіка і прогнозування»
4. Журнал «Економіка. Фінанси. Право»
5. Журнал «Економіст»
6. Журнал «Фінанси України»
7. Журнал «Бізнес Інформ»
8. Журнал «Економічний часопис – ХХІ»
9. Журнал «Економіка. Менеджмент»
10. Журнал «Управління розвитком»
11. Журнал «Економічний аналіз»
12. Журнал «Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського. Економічні науки»
13. Журнал «Торгівля і ринок України»

ДОДАТКИ

ГРАФІК ВИКОНАННЯ
 курсової роботи з дисципліни «Економічний аналіз»
 студента (-ки) групи _____
 (група) _____ (П.І.Б.)

№ з/п	Вид робіт	Строки виконання	Відмітка про виконання	Підпис керівника
1	Вибір теми курсової роботи і суб'єкта курсового дослідження	1-й тиждень		
2	Складання плану курсової роботи і затвердження його у керівника	2-й тиждень		
3	Опрацювання літературних джерел і збір аналітичної інформації	3-5-й тижні		
4	Написання і надання на перевірку вступу і першого розділу	6-8-й тижні		
5	Написання і надання на перевірку другого розділу	9-11-й тижні		
6	Написання і надання на перевірку третього розділу і висновків	12-14-й тижні		
7	Доопрацювання курсової роботи	15-й тиждень		
8	Оформлення курсової роботи згідно з вимогами та подання на рецензування	16-й тиждень		
9	Захист курсової роботи	17-й тиждень		

Керівник курсової роботи:

_____ (науковий ступінь, вчене звання)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

Студент (-ка)

_____ (підпис)

_____ (П.І.Б.)

Тематика курсових робіт з дисципліни «Економічний аналіз»

1. Аналіз майна підприємства та джерел його формування.
2. Аналіз ефективності фінансування і використання майна підприємства.
3. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства.
4. Аналіз фінансової стійкості підприємства.
5. Аналіз ділової активності підприємства.
6. Аналіз ефективності використання оборотних активів підприємства.
7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.
8. Аналіз прибутків (збитків) і рентабельності діяльності підприємства.
9. Діагностика ймовірності банкрутства підприємства.
10. Аналіз конкурентоспроможності підприємства.
11. Аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства.
12. Аналіз ефективності інноваційної діяльності підприємства.
13. Аналіз ефективності інвестиційної діяльності підприємства.
14. Аналіз виробництва і реалізації продукції.
15. Аналіз якості продукції підприємства.
16. Аналіз ритмічності роботи підприємства.
17. Аналіз ринків збуту продукції підприємства.
18. Аналіз забезпеченості підприємства персоналом.
19. Аналіз ефективності використання робочого часу працівників підприємства.
20. Аналіз продуктивності праці на підприємстві.
21. Аналіз ефективності формування і використання фонду оплати праці підприємства.
22. Аналіз забезпеченості підприємства основними засобами виробництва.
23. Аналіз ефективності використання основних засобів підприємства.
24. Аналіз використання виробничої потужності підприємства.
25. Аналіз забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами.
26. Аналіз ефективності використання матеріальних ресурсів підприємства.
27. Аналіз енергоефективності виробництва на підприємстві.
28. Аналіз собівартості продукції підприємства.
29. Аналіз собівартості окремих видів продукції підприємства.
30. Аналіз ефективності виробництва на підприємстві.

Зразок оформлення титульного листа курсової роботи
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

Кафедра економіки

КУРСОВА РОБОТА

з дисципліни «Економічний аналіз»

на тему: «_____»
_____»

Студента (ки) _____ курсу _____ групи
спеціальності _____

(прізвище та ініціали)

Керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали)

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Зразок оформлення реферата курсової роботи

РЕФЕРАТ

на курсову роботу студента гр. ЕК-17 Шевченка Т.Г. з дисципліни «Економічний аналіз» на тему «_____»
_____»

Курсова робота виконана на ___ сторінках, містить ___ таблиць, ___
рисуноків, ___ додатків. При підготовці роботи опрацьовано ___ літературних
джерел та звітність про діяльність (назва підприємства) за ...-... роки.

Об'єкт:

Предмет:

Мета:

Завдання:

Методи:

Результати:

Ключові слова:

Приклад оформлення списку використаних джерел

Характеристика	Приклад оформлення
1	2
Монографії: один, два або три автори	Сімонок, В.П. Семантико-функціональний аналіз іншомовної лексики в сучасній українській мовній картині світу [Текст] / Нац. юрид. акад. України ; В.П. Сімонок. - Х. : Основа, 2000. – 331 с. - с. – Бібліогр.: с. 291-329. - ISBN 5-201-14433-0.
	Василенко, М.В. Теорія коливань [Текст] : навч. посіб. / М.В. Василенко. - К. : Вища шк., 1992. – 430 с. - ISBN 5-8071-0087.
	Отраслевые проблемы текстильной промышленности: причины и пути решения [Текст] : (монография) / Р.Р. Ларина, О.Е. Ройтман ; Донец. гос. акад. упр. – Севастополь : Изд. предприятие "Вебер"; Донецк : [Б.и.], 2002. - 131 с.: ил., табл. - Библиогр. с: 121-124. - ISBN 5-7975-0223-2.
	Костіна, Н.І. Моделювання фінансів [Текст] / Н.І. Костіна, А.А. Алексеев, П.В. Мельник ; Держ. податк. адмін. України, Акад. держ. податк. служби України. - Ірпінь: Акад. ДПС України, 2002. - 224 с.: іл., табл. - Бібліогр.: с. 217-222. - ISBN 5-7975-0223-2
Більше трьох авторів	Оплата праці в сільськогосподарському виробництві [Текст] / М-во аграр. політики України, Наук.-дослідю центр нормативів праці ; Ю.Я. Лузан [та ін.]. - К.: Центр "Агропромпраця", 2000. - 462, [1] с: іл., табл. – ISBN 985-456-294-8.
Багатотомні видання	История русской литературы [Текст] : В 4 т. / АН СССР, Ин-т рус. лит. (Пушкин. дом). - М.: [Б.и.], 1982. - Т.3 : Расцвет реализма. - 876 с. - ISBN 5-85647-056-7.
	Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика [Текст]: у 4 т. / Акад. прав. наук України, Держ. патент відомство України, Держ. агентство України з авт. і суміж. прав ; за заг. ред. О.Д. Святоцького. - К.: Вид. Дім "Ін Юре", 1999. - Т. 1-4. - ISBN 5-89735-019-1(в пер.).
Перекладні видання	Гайек, Ф.А. Право, законодавство і свобода. Нове визначення ліберальних принципів справедливості і політичної економії [Текст] / пер. з англ. В. Дмитрук - К.: Аквілон-Прес, 2000. - 447 с. - ISBN 5-300-02821-5.
Довідники	Шишков, М.М. США. Марочник сталей и сплавов ведущих промышленных стран мира [Текст] : [справочник] / М.М. Шишков, А.М. Шишков. – Донецк : 000 "Юго-Восток", 2002. - 234 с.: ил.,табл.- – ISBN 5-900835-09-X (в пер.).
Словники	Библиотечное дело [Текст] : терминолог. слов. / сост.: И.М. Сусллова, Л.Н. Уланова. - 2-е изд. - М. : Книга, 1986. - 224 с.- ISBN 5-93196-091-0.
Законодавчі, нормативні акти	Господарський процесуальний кодекс України [Текст] : офіц.текст із змін, станом на 1 лип. 2002 р. / М-во юстиції України. - К.: Вид. дім "Ін Юре", 2002. - 129 с. - (Кодекси України). - ISBN 5-85572-122-3.

Продовження додатку Д

1	2
Стандарти	ГОСТ 7.1-84. СИБИБД. Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления [Текст]. - Взамен ГОСТ 7.1-76 ; Введ. 01.01.86. - М. : Изд-во стандартов, 1984. - 77 с.
Збірники наукових праць	Вопросы инженерной сейсмологии [Текст] : сб. науч. тр. / Рос. акад. наук, Ин-т физики Земли. - М. : Наука, 2001. - ISSN 0203-
Депоновані наукові праці	Меликов, А.З. Обзор аналитических методов расчета и оптимизации мультиресурсных систем обслуживания [Текст] / А.З. Меликов, С.Н. Константинов ; Науч.-произв. корпорация "Киев. ин-т автоматики". - К., 1996. - 44 с. - Деп. в ГНТБ Украины 11.11.96, № 2210 - Ук96. - Реф. в: Автоматизация
Складові частини: Книги	Литвин, В.М. Акт проголошення незалежності України [Текст] / В.М. Литвин // Енциклопедія історії України. - К., 2003. - Т. 1 : А-В. - С. 57-58.
Збірника	Двинянинова, Г. С. Комплимент: Коммуникативный статус или стратегия в дискурсе [Текст] / Г. С. Двинянинова // Социальная власть языка : сб. науч. тр. / Воронеж. межрегион. ин-т обществ. наук, Воронеж. гос. ун-т, Фак. романо-герман. истории. – Воронеж, 2001. – С. 101–106. – Библиогр.: с. 105–106. Василенко, Н.Є. Громадсько-політична та культурно-освітня діяльність І.М. Труби // Питання історії України. Історико-культурні аспекти : зб. наук. праць. - Дніпропетровськ, 1993. - С. 72-79.
Журналу	Боголюбов, А. Н. О вещественных резонансах в волноводе с неоднородным заполнением [Текст] / А. Н. Боголюбов, А. Л. Делицын, М. Д. Малых // Вестн. Моск. ун-та. Сер. 3, Физика. Астрономия. – 2001. – № 5. – С. 23–25. – Библиогр.: с. 25.
тези доповідей	Литвин, В.М. Втрати України в Другій світовій війні [Текст] / В.М. Литвин // Українська історична наука на сучасному етапі розвитку : II міжнар. наук. конгрес укр. істориків, м. Кам'янець-Подільський, 17-18 верес. 2003 р. : тези доп. - Кам'янець-Подільський ; К. ; Нью-Йорк ; Острог, 2005. - Т. 1. - С. 23-36.
Дисертації	Петров, П.П. Активність молодих зірок сонячної маси [Текст] : дис. ... докт. фіз.-мат. наук : 01.03.02 : захищена 09.12.2005 : затв. 09.03.2006 / П.П. Петров. - К., 2005. - 276 с: іл. - Бібліогр.: с.240-276. Белозеров, И. В. Религиозная политика Золотой Орды на Руси в XIII–XIV вв. [Текст] : дис. ... канд. ист. наук : 07.00.02 : защищена 22.01.02 : утв. 15.07.02 / Белозеров Иван Валентинович.
Автореферати дисертацій	Петров, П.П. Активність молодих зірок сонячної маси [Текст] : автореф. дис. ... докт. фіз.-мат. наук / П.П. Петров ; Головна астроном. обсерватория. НАНУ. - К., 2005.- 35 с.
Посібники	Агафонова, Н. Н. Гражданское право [Текст] : учеб. пособие для вузов / Н. Н. Агафонова, Т. В. Богачева, Л. И. Глушкова ; под. общ. ред. А. Г. Калпина ; авт. вступ. ст. Н. Н. Поливаев ; М-во общ. и проф. образования РФ, Моск. гос. юрид. акад. – Изд. 2-е, перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2002. – 542 с. – (Institutiones ; т. 221). – Библиогр.: с. 530–540. – ISBN 5-7975-0223-2 (в пер.).

Закінчення додатку Д

1	2
Звіт про НДР	Формирование генетической структуры стада [Текст] : отчет о НИР (промежуточ.) : 42-44 / Всерос. науч.-исслед. ин-т животноводства ; рук. Попов В. А. ; исполн.: Алешин Г. П. [и др.]. – М., 2001. – 75 с. – Библиогр.: с. 72–74. – № ГР 01840051145. – Инв. № 04534333943.
Авторські свідоцтва	А. С. 1007970 СССР, МКИ ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов [Текст] / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12. – 2 с. : ил.
Патенти	Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК ⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство [Текст] / Чугаева В. И. ; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.). – 3 с. : ил.
Каталоги	Машина специальная листогибочная ИО 217М [Текст] : листок-каталог : разработчик и изготовитель Кемер. з-д электромонтаж. изделий. – М., 2002. – 3 л. ; 20 см. – 350 экз.
Електронний ресурс	<p>Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України; ред. О.Г. Осауленко. - Електрон. текстові дані (120 Мб). - К.: CD-вид-во "Інфодиск", 2004. - 1 електрон, опт. диск (СО-КОМ) : цв; 12 см. - (Всеукр. перепис населення, 2001). - Систем, вимоги : Pentium-266; 32 Мб РАМ; CD-ROM Windows 98/2000/ІТ/ХР. - Заголовок з титул. екрану.</p> <p>Спадщина [Електронний ресурс] : Альм. Українознав. Самвидав.1988-2000 рр. Вип.1-4 / ред. альм. М.І. Жарких. – Електрон. текстові дані (150 Мб). - К. : Корона тор, 2005. - 1 електрон., опт. диск (CD-ROM) : цв; 12 см. – Систем. вимоги: Windows 95/98/ME//ІМТ4/ 2000/ХР. Асгооai Peасіег. - Заголовок з титул. екрану.</p> <p>Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси науки, культурі та освіті [Електронний ресурс] : (підсумки 10-ї міжнар. конф. "Крим-2003") / Л.Й. Костенко, А.О. Чекмарьов, А.Г. Бровкін, І.А. Павлуша. - Електрон. текстовые данные (30 Мб) // Бібл. Вісн. - 2003. - № 4. - С. 43. - Режим доступу : <http://www.pbnu.gov.ua/agiic1ez/2003/03k1inko.htm>.</p> <p>Форум [Електронний ресурс] : електрон. інформ. бюл. - Електрон. текстовые данные (34 Мб). - 2005. - № 118. - Режим доступу: <http://www.nicforum/vinnitsa/com/mail-list/1/18/htm>. - Заголовок з екрану.</p> <p>Организационно-технологические принципы сохранения машиночитаемых ресурсов автоматизированных систем [Электронный ресурс]. – Электрон. текстовые данные (28304 байт). – М.: ГПНТБ РФ, 2000. – Режим доступа: <http://www.gpntb.ru/win/inter-events/crimea_2000/doc/tom1/333/Doc11/HTML Monday, 15 May 2000 14:07:02>.</p>

Навчальне видання

Волошина Світлана Василівна, к.е.н., доцент

Кафедра економіки

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ

Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи

Зведений план 2018 р., поз. № __
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського
50005, Дніпропетровська обл.,
м. Кривий Ріг, вул. Трамвайна, 16.